

Podręcznik

1.1. Zakres i tło

1. Tematem niniejszego poradnika jest korzystanie ze sprzętu wideokonferencyjnego podczas transgranicznego postępowania sądowego w Unii Europejskiej. W poradniku omówiono organizacyjne, techniczne i prawne aspekty użytkowania technologii wideokonferencyjnych. Przeanalizowano ponadto sposób zastosowania sprzętu w salach rozpraw i w pomieszczeniach dla świadków oraz sposób korzystania ze sprzętu przenośnego. Porady mają zastosowanie, jeżeli z wideokonferencji korzysta się na potrzeby dowolnej części postępowania sądowego, zwłaszcza na potrzeby przeprowadzania dowodu w lokalizacji zdalnej w innych państwach członkowskich UE.

2. W poradniku zamieszczono rady i wskazówki dla prawników, urzędników sądowych i personelu technicznego. Najpierw omówiono praktyczne aspekty stosowania sprzętu wideokonferencyjnego, co szczególnie zainteresuje prawników i pracowników sądu, a następnie aspekty techniczne, co zainteresuje głównie personel techniczny. W pierwszym załączniku do poradnika podano informacje o aktach prawnych dotyczących transgranicznego stosowania wideokonferencji w sprawach karnych, cywilnych i handlowych. W kolejnych załącznikach wskazano normy techniczne, które należy uwzględnić, i zestawiono najważniejsze działania, które należy podjąć, chcąc przeprowadzić wideokonferencję w transgranicznym postępowaniu sądowym. Niniejszy dokument ma służyć użytkownikom radą i wskazówkami. Nie zastępuje on szczegółowych instrukcji roboczych czy szczegółowych instrukcji obsługi.

3. W niniejszym dokumencie poruszono przede wszystkim sprawę organizowania wideokonferencji na potrzeby sądu karnego, cywilnego i handlowego. Jednak wiele technicznych aspektów wideokonferencji odnosi się do jej organizowania na użytek społeczności sądowej w szerszym znaczeniu. Przesłuchanie świadków i biegłych nie zawsze ma miejsce w sądzie; można zorganizować połączenie wideokonferencyjne między sądem a inną lokalizacją, np. konsulem, przedstawicielstwem dyplomatycznym, zakładem karnym, szpitalem czy ośrodkiem azylowym. Z niniejszego dokumentu można więc korzystać, organizując wideokonferencje w trakcie innych procedur.

4. W transgranicznym postępowaniu cywilnym zwykle istnieją dwie sytuacje, w których świadek lub biegły mogą zostać przesłuchani w drodze wideokonferencji:

Niebezpośrednie przeprowadzanie dowodu: sąd w państwie, do którego wystosowano wniosek, przesłuchuje np. świadka (pod pewnymi warunkami w przesłuchaniu uczestniczą przedstawiciele sądu wystosowującego wniosek).

Bezpośrednie przeprowadzanie dowodu: sąd wystosowujący wniosek bezpośrednio – w drodze wideokonferencji – przesłuchuje świadka znajdującego się w innym państwie członkowskim.

5. W trakcie dochodzenia przygotowawczego w sprawach karnych sędzia lub prokurator mogą postanowić o przesłuchaniu za pomocą wideokonferencji lub innej stosownej zdalnej łączności audiowizualnej świadka zagrożonego albo świadka lub biegłego mieszkającego za granicą; odbyć się to może, jeżeli osoby te wyraziły zgodę i jeżeli nie mogą lub nie powinny osobiście stawić się w sądzie.

63 Jako jedną z przyczyn powodujących opóźnienia zarówno w sprawach cywilnych, jak i karnych wskazuje się dyspozycyjność biegłych (np. biegłych lekarzy i psychologów w sprawach dotyczących pieczy lub opieki nad dzieckiem, a biegłych sądowych lub informatyków w sprawach karnych). Korzystanie ze sprzętu wideokonferencyjnego pozwoli sądom na większą elastyczność co do terminu i sposobu odbierania zeznań od biegłych z innych państw członkowskich. Jeżeli planuje się przesłuchanie biegłego, wskazane jest nawiązanie z nim kontaktu przed przesłuchaniem, po to by ustalić, jaki sprzęt może okazać się potrzebny podczas przesłuchania.

7. W przypadku świadków wymagających szczególnego traktowania i świadków zastraszonych wideokonferencja może pomóc ograniczyć stres i dyskomfort, które mogłyby spowodować uciążliwa podróż do sądu za granicą. Być może byłoby praktyczniej, gdyby zeznania dla zagranicznego sądu były składane nie w sali rozpraw, ale w osobnym pomieszczeniu dla świadków.

Ostatnia aktualizacja: 17/11/2021

Stroną zarządza Komisja Europejska. Informacje na tej stronie nie muszą odzwierciedlać oficjalnego stanowiska Komisji Europejskiej, nie ponosi ona również odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane czy odniesienia na niej zawarte. Więcej informacji na temat praw autorskich odnoszących się do stron UE znajduje się na stronie „Informacje prawne”.